

Masekhet Taanit 23 – The Open Life Project

Open Talmud Project, July 2013

Talmud Bavli, Ta'anit 23

Once it happened that the greater part of the month of Adar had gone by and yet no rain had fallen.

The people sent a message to Honi the Circle Drawer, "Pray that rain may fall." He prayed and no rain fell. He then drew a circle and stood within it, in the same way as the prophet Habakuk had done, as it is said, "I will stand upon my watch, and set me upon the tower" (*Habakuk 2*).

He exclaimed, "*Ribbono shel Olam*, Your children have turned to me because they believe me to be a member of Your house. I swear by Your great name that I will not move from here until You have mercy upon Your children!" Rain began to drip and his disciples said to him, "We look to you to save us from death."

Thereupon he exclaimed, "It is not for this that I have prayed, but for rain to fill cisterns, ditches and caves." The rain then began to come down with great force, every drop being as big as the opening of a barrel; the Sages estimated that no one drop was less than a *lug*.

His disciples then said to him, "Rabbi, we look to you to save us from death; we believe that the rain came down to destroy the world."

Thereupon he exclaimed before God, "It is not for this that I have prayed, but for rain of benevolence, blessing and bounty." Then rain fell normally until the people of Jerusalem were compelled to go up for shelter to the Temple Mount because of the rain.

His disciples then said to him, "Rabbi, in the same way as you have prayed for the rain to fall pray for the rain to cease." He replied, "I have it as a tradition that we may not pray on account of an excess of good. Despite this bring me an ox for a thanksgiving-offering."

תלמוד בבלי, תענית כג

פעם אחת יצא רוב אדר ולא ירדו גשמים.

שלחו לחוני המעגל: התפלל וירדו גשמים! התפלל ולא ירדו גשמים. עג עוגה ועמד בתוכה, כדרך שעשה חבקוק הנביא, שנאמר (חבקוק ב'), על משמרתי אעמדה ואתיצבה על מצור וגוי.

אמר לפניו: רבונו של עולם! בניך שמו פניהם עלי שאני כבן בית לפניך, נשבע אני בשמך הגדול שאיני אז מכאן עד שתרחם על בניך. התחילו גשמים מנטפין, אמרו לו תלמידיו: רבי, ראינוך ולא נמות. כמדומין אנו שאין גשמים יורדין אלא להתיר שבעתך.

אמר: לא כך שאלתי, אלא גשמי בורות שיחין ומערות. ירדו בזעף, עד שכל טפה וטפה כמלא פי חבית. ושיערו חכמים שאין טפה פחותה מלוג.

אמרו לו תלמידיו: רבי, ראינוך ולא נמות. כמדומין אנו שאין גשמים יורדין אלא לאבד העולם.

אמר לפניו: לא כך שאלתי, אלא גשמי רצון ברכה ונדבה. ירדו כתיקנן, עד שעלו כל העם להר הבית מפני הגשמים.

אמרו לו: רבי, כשם שהתפללת שירדו, כך התפלל וילכו להם. אמר להם: כך מקובלני שאין מתפללין על רוב הטובה. אף על פי כן, הביאו לי פר הודאה.

They brought unto him an ox for a thanks-giving-offering and he laid his two hands upon it and said, "*Ribbono shel Olam*, Your people Israel whom You have brought out from Egypt cannot endure an excess of good nor an excess of punishment; when You were angry with them, they could not endure it; when You showered upon them an excess of good they could not endure it; may it be Your will that the rain may cease and that there be relief for the world."

Immediately the wind began to blow and the clouds were dispersed and the sun shone and the people went out into the fields and gathered for themselves mushrooms and truffles. Thereupon Simeon ben Shetah sent this message to him, "Were it not that you are Honi, I would have placed you under a ban..."

One day, Honi was journeying on the road and he saw a man planting a carob tree. He asked him, "How long does it take for this tree to bear fruit?" The man replied, "Seventy years." He then further asked him, "Are you certain that you will live another seventy years?" The man replied, "I found ready grown carob trees in the world; as my forefathers planted these for me so I too plant these for my children."

Honi sat down to have a meal and sleep overcame him. As he slept a rocky formation enclosed upon him, which hid him from sight and he continued to sleep for seventy years. When he awoke he saw a man gathering the fruit of the carob tree.

He asked him, "Are you the man who planted the tree?" The man replied, "I am his grandson." Thereupon he exclaimed, "It is clear that I slept for seventy years." He then caught sight of his donkey, who had given birth to several generations of mules and he returned home. He enquired, "Is the son of Honi the Circle-Drawer still alive?" The people answered him, "His son is no more but his grandson is still alive." He said to them, "I am Honi the Circle-Drawer but no one would believe him."

He then went back to the *Bet Midrash* and there he overheard the scholars say, "The law is as clear to us as in the days of Honi the Circle-Drawer, for whenever he came to the *Bet Midrash*, he would settle for the scholars any difficulty that they had." "Whereupon he called out, I am Honi!" But the scholars would not believe him nor did they give him the honour due to him. This hurt him greatly and he prayed for death and he died.

Rava said, "This is why people say, *hevruta u-matuta*."

הביאו לו פר הודאה. סמך שתי ידיו עליו, ואמר לפניו: רבונו של עולם! עמך ישראל שהוצאת ממצרים אינן יכולין לא ברוב טובה ולא ברוב פורענות, כעסת עליהם - אינן יכולין לעמוד, השפעת עליהם טובה - אינן יכולין לעמוד, יהי רצון מלפניך שיפסקו הגשמים ויהא ריוח בעולם.

מיד נשבה הרוח ונתפזרו העבים, וזרח החמה, ויצאו העם לשדה והביאו להם כמהין ופטריות. שלח לו שמעון בן שטח: אלמלא חוני אתה - גוזרני עליך נידוי...

יומא חד הוה אזל באורחא, חזייה לההוא גברא דהוה נטע חרובא, אמר ליה: האי, עד כמה שנין טעיין? - אמר ליה: עד שבעין שנין. - אמר ליה: פשיטא לך דחייית שבעין שנין? - אמר ליה: האי גברא עלמא בחרובא - אשכחתי, כי היכי דשתלי לי אבהתי - שתלי נמי לבראי.

יתיב, קא כריך ריפתא, אתא ליה שינתא, נים. אהדרא ליה משוניתא, איכסי מעינא, ונים שבעין שנין. כי קם חזייה לההוא גברא דהוה קא מלקט מינייהו.

אמר ליה: את הוא דשתלתי? - אמר ליה: בר בריה אנא. אמר ליה: שמע מינה דניימי שבעין שנין. חזא לחמריה דאתיילידא ליה רמכי רמכי. אזל לביתיה, אמר להו בריה דחוני המעגל מי קיים? אמרו ליה בריה ליתא בר בריה איתא. אמר להו אנא חוני המעגל. לא הימנוהו.

אזל לבית המדרש, שמעינהו לרבנן דקאמרי: נהירן שמעתתין כבשני חוני המעגל, דכי הוי עייל לבית מדרשא, כל קושיא דהוה להו לרבנן הוה מפרק להו. אמר להו: אנא ניהו, ולא הימנוהו, ולא עבדי ליה יקרא כדמבעי ליה, חלש דעתיה, בעי רחמי ומית.

אמר רבא, היינו דאמרי אינשי: או חברותא או מיתותא.

Abba Hilkiyah was the grandson of Honi the Circle-Drawer, and whenever the world was in need of rain the Rabbis sent a message to him and he prayed and rain fell. Once there was an urgent need for rain and the Rabbis sent to him a couple of scholars to ask him to pray for rain.

They came to his house but they did not find him there. They then proceeded to the fields and they found him there hoeing. They greeted him but he took no notice of them. Towards evening he gathered some wood and placed the wood and the rake on one shoulder and his cloak on the other shoulder.

Throughout the journey he walked barefoot but when he reached a stream he put his shoes on. When he lighted upon thorns and thistles he lifted up his garments. When he reached the city his wife came out to meet him in her finest clothes. When he arrived home his wife entered the house first and then he and then the scholars.

He sat down to eat but he did not say to the scholars, 'Join me'. He then shared the meal among his children, giving the older son one portion and the younger two. He said to his wife, I know the scholars have come on account of rain, let us go up to the roof and pray, perhaps the Holy Blessed One will have mercy and rain will fall, without having credit given to us.

They went up to the roof; he stood in one corner and she in another. At first the clouds appeared over the corner where his wife stood. When he came down he said to the scholars, "Why have you scholars come here?" They replied, "The Rabbis have sent us to you, *Rabanan*, to ask you to pray for rain."

Thereupon he exclaimed, "*Baruch Hamakom* who has made you no longer dependent on Abba Hilkiyah!" They replied, "We know that the rain has come on your account, but tell us, Master, the meaning of these mysterious acts of yours, which are bewildering to us?"

"Why did you not take notice of us when we greeted you?" He answered, "I was a labourer hired by the day and I said I must not relax from my work."

"And why did you, Master, carry the wood on one shoulder and the cloak on the other shoulder?" He replied, "It was a borrowed cloak; I borrowed it in order to wear it and not for any other purpose."

אבא חלקיה בר בריה דחוני המעגל הוה, וכי מצטריך עלמא למיטרא הוו משדרי רבנן לגביה ובעי רחמי, ואתי מיטרא. זימנא חדא איצטריך עלמא למיטרא, שדור רבנן זוגא דרבנן לגביה למבעי רחמי דניתי מיטרא.

אזול לביתיה ולא אשכחוהו, אזול בדברא ואשכחוהו דהוה קא רפיק. יהבו ליה שלמא ולא אסבר להו אפיה. בפניא, כי הוה מנקט ציבי, דרא ציבי ומרא בחד כתפא, וגלימא בחד כתפא.

כולה אורחא לא סיים מסאני, כי מטי למיא - סיים מסאניה. כי מטא להיזמי והיגי - דלינהו למניה. כי מטא למתא נפקה דביתהו לאפיה כי מיקשטא. כי מטא לביתיה עלת דביתהו ברישא, והדר עייל איהו, והדר עיילי רבנן.

יתיב וכריך ריפתא, ולא אמר להו לרבנן תו כרוכו. פלג ריפתא לינוקי, לקשישא - חדא, ולזוטרא - תרי. אמר לה לדביתהו: ידענא דרבנן משום מיטרא קא אתו, ניסק לאיגרא וניבעי רחמי, אפשר דמרצי הקדוש ברוך הוא וייתי מיטרא, ולא נחזיק טיבותא לנפשינן.

סקו לאיגרא, קם איהו בחדא זויתא ואיהי בחדא זויתא, קדים סלוק ענני מהך זויתא דדביתהו. כי נחית, אמר לה: אמאי אתו רבנן? - אמרו ליה: שדרי לן רבנן לגבי דמר למיבעי רחמי אמיטרא.

אמר להו: ברוך המקום שלא הצריך אתכם לאבא חלקיה. אמרו ליה: ידעינן דמיטרא מחמת מר הוא דאתא, אלא לימא לן מר הני מיילי דתמיה לן.

מאי טעמא כי יהבינא למר שלמא לא: אסבר לן מר אפיה? - אמר להו: שכיר יום הוא, ואמינא לא איפגר.

ומאי טעמא דרא מר ציבי אחד כתפיה וגלימא אחד כתפיה? - אמר להו: טלית שאולה היתה, להכי - שאלי, ולהכי - לא שאלי.

“Why did you, Master, go barefoot throughout the whole journey but when you came to a stream you put your shoes on?” He replied, “What was on the road I could see but not what was in the water.”

“But why did you, Master, lift up your garments whenever you lighted upon thorns and thistles?” He replied, “The body heals itself, but the clothes does not.”

“But why did your wife come out in her fineries to meet you, Master, when you entered the city?” He replied, “In order that I might not set my eyes on any other woman.”

“But why, Master, did she enter the house first and you after her and then we?” He replied, “Because I did not know your character.”

“But why, Master, did you not ask us to join you in the meal?” He replied, “Because there was not sufficient food for all.”

“But why did you give, Master, one portion to the older son and two portions to the younger?” He replied, “Because the one stays at home and the other is away in the Synagogue the whole day.”

“But why, Master, did the clouds appear first in the corner where your wife stood and only afterwards in your corner?” He replied, “Because my wife stays at home and gives bread to the poor.”

מאי טעמא כולה אורחא לא סיים מר מסאניה וכי מטי למיא סיים מסאניה? אמר להו כולה אורחא חזינא במיא לא קא חזינא.

מאי טעמא כי מטא מר להיזמי והיגי דלינהו למניה? - אמר להו: זה מעלה ארוכה וזה, אינה מעלה ארוכה.

מאי טעמא כי מטא מר למתא נפקא - דביתהו דמר כי מיקשטא? אמר להו: כדי שלא אתן עיני באשה אחרת.

מאי טעמא עיילא היא ברישא והדר עייל מר אבתרה, והדר עיילינן אנן? - אמר להו: משום דלא בדקיתו לי.

מאי טעמא כי כריך מר ריפתא לא אמר לן איתו כרוכו? משום דלא נפישא ריפתא ואמינא לא אחזיק בהו ברבנן טיבותא בחנם.

מאי טעמא יהיב מר לינוקא קשישא חדא ריפתא ולזוטרא תרי? - אמר להו: האי קאי בביתא, והאי יתיב בבי כנישתא.

ומאי טעמא קדים סלוק ענני מהך זותא דהוות קיימא דביתהו דמר, לעננא דידיה? - משום דאיתתא שכיחא בביתא, ויהבא ריפתא לעניי.